

XXXIII. tečaj.

V Kamniku, julij 1916.

7. zvezek.

Pobožnosti v mesecu malem serpanu ali juliju.

Presveto Rešnje Telo in predrago Kri našega Zveličarja Jezusa Kristusa so verni kristijani vedno častili; praznik predrage Kervi so pa v nekaterih krajih začeli obhajati še le v petnajstem stoletju in sicer petek pred tiho nedeljo v štiridesdanskem postu in pondeljek po prazniku presvete Trojice. Rajni papež Pij IX. je pa na svojem begu iz Rima predpisal, da naj po vsem svetu obhajajo praznik predrage Kervi Jezusove prvo nedeljo v mesecu juliju. Neketeri so nato začeli častiti predrago Kri Jezusovo vsaki dan v juliju kaker v maju pri šmarnicah Mater božjo in papež Pij IX. je podelil 300 dni odpustka za vsaki dan in popolni odpustek za ves mesec julij ali pa kateri drugi mesec v letu, ako kedo za se opravlja posebne pobožnosti, molitve ali se vadi v drugih čednostih. (Pij IX. 4. junija 1850). V večih molitvenikih nahajaš primerne molitve za to pobožnost. Tole kratko molitvico lahko opravljaš vsaki dan zlasti zjutraj: „Večni Oče! darujem ti drago Kri Jezusa Kristusa v za doščenje za svoje grehe in za potrebe svete cerkve.“

Mej častivci presvetega Rešnjega Telesa in predrage Kervi Kristusove nahajamo tudi svojega duhovnega očeta svetega Fran-

čiška Serafinskega. V svoji oporoki namreč pravi: „Te najsvetejše skrivnosti (presveto Rešnje Telo in predrago Kri) hočem bolj ko vse častiti in spoštovati in na drage kraje spravljati.“ V tem so ga posnemali vsi njegovi duhovni sinovi in hčere vseh treh redov, svetniki in blaženi; posnemaj ga tudi ti in prosi svojega Odrešenika sè sveto cerkvijo: „Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ki si jih s predragó Kervijo odrešil.“

Kerščanske žene ta mesec častijo sveto Ano, mater preblazene device Marije, ter se ji priporočajo in pomoči prosijo v svojih potrebah. Nje god se praznuje 26. julija.

5. ali 7. julija obhajamo praznik slovenskih aposteljnóv sv. Cirilja in Metoda, ki sta šla po naših krajih v Rim in nazaj na Moravsko in spreobračala in vterjevala v sveti veri tudi Slovence, zlasti na Koroškem. V senjski škofiji obhajajo ta praznik že davno ko god prvéga razreda z osmino; papež Leon XIII. je zapovedal, da naj se obhaja ta praznik po vsem svetu in je veliko dobrega pričakoval od češčenja teh dveh svetnikov.

P. A. F.

H podobi svetogorske Matere božje.

Slika, katero vam, dragi bravci, kaže ta zvezek „Cvetja“, je napravljena po izvirni podobi, ki se hrani in je izpostavljena v frančiškanski cerkvi v Ljubljani na aljtarju sv. Deodata. To podobo je daroval svetogorskemu svetišču visok cerkven dostojanstvenik, kardinalj rimske cerkve, Marka Grimani, tedanji oglejski patrijarh. Če sodimo sliko po imenitnosti osebe, ki jo je darovala, bomo sklepali, da tako visok gospod ni daroval kaj navadnega in malenkostnega, posebno, ker jo je daroval iz spoštovanja do Marijinega svetišča. Sodbo v umetniškem oziru moramo prepustiti umetnikom, v zgodovini starinoslovcem. Vender naj nam bo dovoljeno pripomniti, da so trije slikarji kopijo t. j. ponarejeno sliko svetogorske Matere božje, ker so jo imeli, ali so jo hoteli imeti za pravo izvirno sliko, cenili od dvanajst do dvajset tisoč kron, starinar sam pa, ki jih je v to najel, ji je pripisoval še višjo vrednost. To je bila seveda le sodba dobičkaželjnosti, pa

vender priča, kako velike vrednosti mora biti naša prava izvorna svetogorska slika.

Slika je napravljena na desko iz cedrovega lesa, ki je bil spodaj prevlečen s kredo. Kedaj je bila naslikana, nam ni znano, vemo pa, da jo je kardinalj Grimani v dar poslal leta 1544. in so jo tega leta postavili na aljtar. Tudi nam ni znano, ali jo je gospod kardinalj dal takrat naslikati, ali jo je vzel iz svoje zbirke starodavnih slik. Če je prvo prav, je slika sedaj stara najmanj svojih 372 let, če se je zgodilo drugo, je še mnogo starejša in

zato toliko bolj častitljiva. Ker je podoba slikana na les v teku dobrih sedem polstoletij vsled sape in vzduha potnih ljudi, ki so pogosto po celi dan posebno v deževnem vremenu v cerkvi prebili in po noči prespali in cerkev zasopli, ker je slika vsled tega precej potemnela in tudi veliko terpela, ko so nevešče roke nanjo obešale razne okraske in jo je verhu tega še neki slikar z lakom prevlekel, da se je bolj svetila, pa je vlažni lak sprejel na se mnogo prahu, zavljo vsega tega je prišel pred kakimi tremi leti več in v prenavljanju in čiščenju starih slik razumen slikar z Dunaja, poslan od umetniškega društva, ter je našo sliko

lepo očistil in prenovil, tako da se zdaj zopet kaže v prvotnih barvah in lepoti.

Slika nam kaže Mater milosti, ki derži Jezusa, začetnika milosti in Odrešenika, ko svoje ljubljeno dete v naročju. Izraz na obrazih obeh je silno mil, pogled vabljev, vse kaže Marijo ko dobro mater, Jezusa ko ljubko dete v ponižni krotkosti in prikupljivi ljubeznjivosti. Na desni strani Marijini vidimo starega, častitljivega, resnega moža z mirnim pogledom na Jezusa in na Devico Marijo, deržeč knjigo v desnici. Najberže predstavlja preroka Izaija v trenutku, ko je v duhu gledal prihodnjega Odrešenika in njegovo mater ter napovedoval: „Glejte, Devica bo spočela in rodila Sinu in klicalo se bo njegovo ime Emanuelj“ (Iz. 7, 14.) „In pognala bo mladika iz Jesetove korenine in cvetlica zrastle iz njegove korenine“ (Iz. 11, 1.) in: „Dete nam je rojeno in Sin nam je dan in na njega rami je poglavarstvo in se imenuje Prečudni, Svetovavec, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Knez miru“. (Iz. 9, 6.) — Neketeri imajo pa to podobo za sliko sv. Joahima. — Na levi strani Marije je podoba sv. Janeza Kerstnika. Napis na traku, ki se ovija palice in križa na verhu: „Ecce Agnus Dei“ t. j. „Glejte Jagnje božje“, in levica, ketere kazavec kaže na Jezusa, nam priča, da hoče Janez gledavcu te podobe reči: „Glejte, vaš Odrešenik!“

Toda slabo spričevalo bi dali sebi in častivcem Marijinim, če bi svetogorsko podobo precenjevali po njeni zunanji vrednosti. Po tej se sploh ceniti ne sme in tudi dostojno ne more.

Vsa in prava lepota sijonske hčere je od znotraj. Podobo svetogorske Matere božje moramo ceniti po milostih, ketere so verni prejimali od Marije, ko so pred to njeno podobo polni zapupanja molili, ali jo od daleč prosili pomoči.

Ali je sv. cerkev o tej podobi kaj izrekla? Glede verskih resnic ko takih, ki jih moramo verovati, ni določila ničesar. Priznala je pa cerkvena oblast naši podobi veliko in izredno čast kronanja.

Za slovesno kronanje se zahteva, da je podoba zelo češčena, starodavna (v tistem času je morala biti stara vsaj sto let) in da so ljudje že prejeli pred njo obilne milosti; podoba mora biti „čudodelna“, t. j. da so bili pred njo na Marijino priprošnjo že mnogi vslišani, in želja višjih in nižjih, da se podoba krona, mora biti splošna. Glede preiskave svetogorske podobe je bila zadeva izročena oglejskemu patrijarhu. Ker je bilo patrijarhovo spričevalo vgodno, je vatikanski kapitelj dovolil, da se svetogorska podoba

slovesno krona in je v to pooblastil apostoljskega nuncija na dvoru cesarja Kareljna VI. V njegovem imenu je kronanje podobe zveršil pičanski škof Frančišek Ksaver v Gorici na glavnem tergu vpričo neštevilne množice ljudstva; slovesnosti so se vdeležili tudi plemenitaši, vojaštvo, uradniki in seveda tudi duhovniki v silno obilnem številu. V slovesni procesiji so jo potem nesli v stoljnico, v uršulinsko cerkev, v kapelo sester družega reda sv. Frančiška, drugi dan pa nazaj na Sv. Goro, kjer so obhajali osemdnevno pobožnost s tremi pridigami na dan in slovesnimi svetimi mašami in večernicami. Tiste dni je prejelo v svetogorskem Marijinem svetišču sv. obhajilo sto tri in trideset tisoč vernikov.

Svetogorska podoba je druga, ki je bila kronana zunaj Italije. L. 1715 so kronali Marijino podobo na Tersatu, dve leti za tem svetogorsko in isto leto nekaj pozneje znano podobo čestohóvske na Poljskem — vse tri na zemlji bratov Slovenov. Slovenci, Hrvatje in Poljaki nosijo pervenstvo v češčenu Device Marije, zato jim je pa tudi božja previdnost naklonila milost, da so bile pri njih najbolj češčene Marijine podobe zunaj Italije mej vsemi narodi in deli sveta perve kronane. Te časti si ne damo vzeti: Marijin narod smo in Marijini ostanemo! Pod njen ščit postavljene in pod njeno varstvo se zatekajoče ne bo zaterla obena sila.

Dne 6. junija prihodnjega leta 1917. bo preteklo dvesto let, odkar je bila kronana svetogorska Marijina podoba. Če bo Bog dal, bomo takrat slovesno obhajali dvestoletnico; če bo mogoče, najraje na Sv. Gori, najberže se bo pa ta slovesnost obhajala v Ljubljani; ako pa tudi tukaj ne, potem pa gotovo v srcih onih, v katerih kraljuje ljubezen do kronane kraljice svetogorske. Tega svetišča ne bodo mogli porušiti obeni nasprotniki in vezi ljubezni, ki družijo verna serca z nebeško materjo, ne bo na veke moglo potergati obeno orožje.

Pripomnimo še tu zraven, da je obe kroni darovala tretjerednica gospa Ana Katarina plemenita Šelenburg, ki je bila 17 let v tretjem redu ljubljanske skupščine in je pokopana v ljubljanski uršulinski cerkvi pri velikem aljarju. V zapisniku tretjega reda ima zapisano: „Dne 27. junija leta 1732. po 5. uri popoldne je zamejala časno življenje z večnim dobro znana miloščinarica (famosa Elemosinaria) preimenitna gospa Ana Katarina pl. Šelenburg, vdova, ki jo je tlačila sicer huda bolezen, pa jo je ona z občudovanja vredno in vzorno poterpežljivostjo prenašala in je bila redno previdena sè zakramenti sv. cerkve.“ — Tako naznanilo smerti

se tudi v modernem času bere s tolažbo in povzdiguje človeka malo višje, ko sedanje prevzetne prošnje: Prosimo tihega sožalja. „Famosa elemosinaria“, to je lep naslov za bogatine ob smertnem naznanilu; seveda je treba take zares imenitne naslove terdo zaslužiti, kaker tudi opazke: „terpljenje, hudo bolezen, preziranje je nosila s čudovito in vzorno poterpežljivostjo.“ To bodi omejneno le mimogrede.

Kaker na svetu nič ni stanovitnega, tako so se tudi za svetogorsko podobo po sedmih desetletjih slava klici spremenili v nehvaležni glas in nevsmiljeno povelje: „doli ž njo!“ L. 1786. je v prvem mesecu dvorni ukaz velel, da se mora Marijina božja pot na Sv. Gori zatreti, svetišče sè samostanom vred do tal podreti, imetje s posestvi vred prodati. V tem britkem času, ko je tema za kratko dobo svojo moč kazala, so svetogorski menihi spravili podobo Matere milosti v Solkan. Pokojni gospod Červ, ki je izdal knjižico o Sv. Gori, piše o tem mej drugim sledeče: „Z Dunaja je izešlo 30. aprila 1785 povelje, da se ima božja pot na Sveti Gori vstaviti, cerkev in samostan podreti, hospic v Solkanu pa zapreti. Izveršilo se je to povelje 28. januarija 1786 . . . Prejšnji dan, v petek pod večer, se podajo na Sv. Goro c. kr. goriški okrožni komisar, baron B., prošt Peter A. baron C. in oddelek vojakov . . . Še tisti večer snamejo čudežno podobo z glavnega aljarja . . . Zjutraj ob šesti uri zadene solkanski kapelan kronano podobo na glavo, dva kmeta z bakljami in vojaki z bajoneti jo spremljajo doli v Solkan, kjer jo v farni cerkvi na aljarju sv. Križa izpostavijo.“ Tu je ostala svetogorska podoba sedem let in pol, dokler ni prišel pod vladanjem cesarja Franca II. z Dunaja boljši odlok, ko je bil oni nesrečni iz l. 1785; v tem pismu pravi: „Prošnjo . . ., da bi se smela sedaj v Solkanu češčena podoba bl. D. Marije v poderto cerkev na Sv. Gori prenesti, je Njega Veličanstvo — vslišalo.“

Za prenešenje milostne podobe je bil določen dan sv. Mihaelja. Nesli so jo pa, ne naravnost na Sv. Goro, ampak najprej v Gorico, kjer so jo z veliko navdušenostjo na predvečer sprejeli. Mesto so razsvetlili, ljudje so narastli v velike množice in so do desete ure zvečer čuli v cerkvi pri Marijini podobi.

Drugi dan zjutraj, bila je nedelja, opravi škof slovesno sv. mašo, po sv. maši se pa vverstijo zastave občin in zadrug, duhovščina, redovniki, meščani, seljaki v procesijo. Belo oblečene deklice spremljajo Marijino podobo z gorečimi svečami, za podobo, ki so jo nosili duhovniki, je šel gospod škof, glavar goriške

dežele, uradniki, mestni starejšine itd. Pravijo, da je bilo pri tej procesiji štirideset tisoč ljudi.

Podoba svetogorske Matere božje je bila zopet na svojem mestu na Sv. Gori. Blizu osem let je bila v pregnanstvu, pa tudi tukaj češčena in ljubljena. Čudno! Tisti, ki jim je Bog izročil oblast, so odvrčali ljudi od Marije, podložni so se pa k nji zatekali in se v kratkem času oprostili zatiravcev.

Sto dva in dvajset let so v raznih presledkih celili prizadete rane in popravljali Marijino svetišče in ga z obilnimi stroški do dobra pripravili sè samostanom vred za dostojno stanovanje Mariji, romarjem in duhovnikom oz. redovnikom, pa sè je zopet oglasil nasprotnik sv. cerkve. Na praznik sv. Duha, razsvetljevac, je postal popolnoma zaslepljen in je začel vojsko proti katoliški Avstriji. Zaslepljen po framasonstvu in vklenjen v verige sovraštva do naše širše in ožje domovine, Avstrije in Slovencev posebej, je v sedanji vojski nameril perve strele na Marijin dom na Sveti Gori. Predstojnik samostana in svetišča, pč. p. Marijan Širca, je slutil nevarnost ter je rešil Marijino podobo; na begu sè Svete Gore v Ljubljano je boječ se, da se na navadnem vozu, ki so ga vlekli voli, podoba ne bi kaj pokvarila, pustil to dragocenost v skerbem varstvu pč. g. kurata v Gergarju, pri g. Jožefu Godnič. Čez nekaj dni potem jo je prepeljal vlč. p. Francišek Ambrož z avtomobilom do Sv. Lucije, od tam pa po železnici v Ljubljano.

Na splošno željo pobožnih Ljubljančanov, goriških vbežnikov, ljubljanskega knezoškofa in drugih je bila svetogorska podoba na praznik brezmadežnega spočetja Marijinega izpostavljena na altar sv. Deodata v javno češčenje v frančiškanski cerkvi, kjer je še sedaj in bo najberže ostala, dokler je ne izročijo nazaj na Sv. Goro. V Ljubljani jo prav pridno obiskujejo domačini in ubežniki s Primorja.

Ti poslednji so napravili, kaker so imeli na Goriškem navado, na praznik sv. Jožefa poseben shod, na keterega je prišlo obilno ljudi. Pridigal jim je in opravil slovesno sv. mašo sam prevzvišeni knez in nadškof goriški.

Ljubljančani so pa imeli binkoštni pondeljek popoldne za srečen izid in konec vojske prošnjo procesijo, v kateri so nosili svetogorsko Marijino podobo. Procesijo je vodil presvitli knez in škof ljubljanski izpred frančiškanske cerkve proti Zvezdi, preko Turjaškega terga in terga sv. Jakoba po Starem in Mestnem tergu

v stoljno cerkev, kjer je sam pridigal neštivilni množici vernikov. Seveda je mogla v cerkev priti le približno tretjina vseh vdeležencev. Po pridigi so sledile pete litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim, na kar so naši kleriki, ki so podobo nosili, v spremstvu velikanske množice milostno podobo zopet prenesli v frančiškansko cerkev in jo postavili v zgornji del cerkve nad stopnjice, kjer je ostala celi teden. Potem so podobo zopet izpostavili na altarju sv. Deodata.

Ker je pred par leti skušal neki goriški starinar in puškar ljudem vteptati misel, da ima on pravo svetogorsko podobo, je dala cerkvena oblast stvar natančno preiskati, ne zato, kaker bi kedo dvojil o pristnosti podobe, ampak da postavno zapre vrata dobičkaželjnosti. Dognalo se je po komisiji izvedenih mož, da je puškarjeva slika par stoletji pozneje narejena in da je le ponarejena slika, posneta po pravi svetogorski podobi. Podoba, ki je sedaj izpostavljena v frančiškanski cerkvi na altarju sv. Deodata, je prava izvirna svetogorska podoba, prav tista, ki jo je Sv. Gori daroval patrijarh oglejski, ki je bila kronana in ki so jo ljudje častili na Sv. Gori od l. 1544. dalje do zadnjega leta, ko je bila prenešena v Ljubljano. Drugače misliti bi bilo nespametno in kaj družega terditi bi bila neresnica. Naša podoba je prava svetogorska podoba, le da sedaj v Ljubljani nima krone, ki je varno shranjena, ker tudi človek v jetništvu ali pregnanstvu odloži svoje častne znake in zunanje lepotiche. Keder se bo pa vernila na Sv. Goro, bo krono zopet dela na glavo in bo zopet ko kraljica naših serc s krono na glavi kraljevala miroljubno in blagodejno na svetogorski višavi čez našo ljubljeno slovensko domovino in Avstrijo. Ljubljančanom se je svetogorska podoba tako priljubila, da je ni ure čez dan, da jih ne bi več ali manj pred njo klečalo in Marijo zaupno prosilo pomoči. Ko so podobo za en dan vzeli iz cerkve, da so jo za zadnjo procesijo postavili na nosilnico in jo dostojno olepšali s cvetjem, so mnogi tožili: „nekaj manjka, kar prazno je v cerkvi, ker ni podobe notri.“ Zdelo se jim je dolgočasno, kaker otrokom, keder odide Mati od hiše. „Serčno želimo vsi, da bi se vojska kmalu srečno končala, pa tesno nam je pri sercu, če mislimo na čas, ko podobe zopet ne bo v cerkvi,“ so mislili drugi. Ljubljančanom, ki so verni in še hodijo v cerkev, je svetogorska Marija zelo ljuba „begunka“. Najrajši bi imeli, da bi pri njih ostala in bila njim gospa, mati, kraljica.

P. S. Z.

Vaja v molitvi po zgledih svetnikov.

P. A. M.

VII. POGLAVJE.

Notranja molitev in premišljevanje.

Molitev je povzdigovanje našega duha h Bogu. Mi hočemo z molitvijo pred vsem Boga častiti in hvaliti, pa tudi od njega sprostiti raznih milosti. Slišali smo doslej, kakešne lastnosti mora naša molitev imeti, da bo Bogu dopadla in dosegla svoj namen. Ako vprašamo, na koliko načinov lahko molimo, je odgovor, da lahko molimo ali samo po zunanje, ali samo notranje, ali pa skupaj notranje in zunanje. Sama zunanja molitev, sama ustna molitev, molitev samo z ustnicami ne velja pred Bogom nič. Ako pa molimo sè srcem in ustmi, če pazimo na misli in besede, ketere izgovarjamo, je to zunanja molitev združena z notranjo. Ako pa samo v mislih molimo in besed ne izgovarjamo, je to samo notranja molitev, ketera se imenuje premišljevanje, ako v njej razmišljamo in preudarjamo kako versko resnico ali skrivnost, obujamo pobožne občutke in delamo dobre sklepe.

Povedati hočemo nekaj o sv. premišljevanju.

Kako važno in koristno je premišljevanje verskih resnic, božjih zapovedi in naših dolžnosti do Boga za vsacega, ki se hoče varovati greha, napredovati v čednostih in se zveličati, je Bog sam razodel svojemu izvoljenemu ljudstvu. Ko je Bog po Mojzesu razodel in oznanil izraelškemu ljudstvu svojih deset zapovedi, je rekel: „In te besede, ki ti jih denes zapovem, naj bodo v tvojem srcu in jih pripoveduj svojim otrokom ter jih premišluj, ko sediš v svoji hiši, ko hodiš po potu, ko se vležeš in ko vstaneš.“ (V. Mojz.)

Po tem navodilu se je ravnal sv. kralj David in zato govori on v svojih psaljmih: „Blager njim, keteri premišlujejo njegova spričevanja in ga iščejo iz vsega serca... V svojem srcu hranim tvoje govorjenje... premišljeval bom tvoje zapovedi... Tvoja zapoved je moje premišljevanje.“ (Ps. 118).

„Moje serce se je v meni vnelo in v mojem premišljevanju se je ogenj užgal.“ (Ps. 38). „Blager človeku, ki noč in dan premišljuje postavbo Gospodovo. Enak je drevesu, ki je zasajeno ob

potokih in daje sad ob svojem času, njegovo perje ne obleta in vse kar počenja, mu gre po sreči." (Ps. 1, 2. 3).

Te besede sv. pisma zadostno kažejo, kako važno in koristno je sv. premišljevanje za naše duhovno življenje in naše zveličanje. Zato govori sv. prerok Jeremija: „Opustošena je vsa zemlja, ker ni ga, da bi si k sercu vzela.“ Ako si človek ne vzame večkrat k sercu, to je, ako pogosto ne premišljuje zveličavnih resnic, zapovedi božjih, poti v večnost, se bo težko obvaroval greha, njegovo serce ne bo podobno lepemu vertu, kjer rastejo cvetlice kerščanskih čednosti, temuč podobno bo opustošeni, nerodovitni zemlji, kjer raste le ternje, osat in plevel.

Ker je pri sv. premišljevanju glavna reč ta, da mi svete resnice ne le premišljujemo, presojava, občudujemo, temuč, da jih na se obračamo, nauke za lepo, čednostno življenje iz njih zajemamo, svoje življenje po njih vpravimo, dobre sklepe napravimo in jih tudi spolnujemo, je tudi pri tej versti molitve neobhodno potrebno, da se z Bogom posvetujemo, ž njim pogovarjamo in ga pomoči in milosti prosimo.

To so dobro vedeli svetniki in lahko terdimo, da so se na vso moč vadili v premišljevanju. Ako so le mogli, so se svetu odtegnili, šli v samotne kraje in premišljevali svete resnice. Njih premišljevanje je bilo tako vstrajno, da so se kar vtopili v božje skrivnosti, da so v priserčnem zedinjenju z Bogom kar gledali božje, nebeške reči, da so bili sè svojim telesom kar od tal vzdignjeni, kaker bi hoteli zleteti v nebesa.

Kako vse prevzeto je bilo serce našega serafinskega sv. očeta Frančiška, ko je premišljeval božjo ljubezen ali terpljenje Jezusovo! Kako so se sipali iz njegovega serca žarki te ljubezni v priserčnih zdihljajih! Kako je on vedno in vedno ponavljal: „Moj Bog in moje vse! Kedo si Ti in kedo sem jaz!“ Premišljevanje ga je storilo vsega gorečega, serafinskega.

Kako prevzet je bil sv. Avguštín v premišljevanju božjega veličastva, da je ponavljal besede: „Da bi spoznal Tebe, moj Bog, o da bi spoznal sebe!“

Prav ima tedaj sv. Bernard, ki pravi: „Premišljevanje očiščuje našega duha, vrejuje naša nagnjenja, vodi naša dejanja, boljša naše napake, vpravna naše obnašanje, posvečuje naše življenje.“ Sv. Lovrencij Justinijan pa piše: „S premišljevanjem se prepodi skušnjava, prežene otožnost, popravi ranjena čednost, poživi ohla-

jena gorečnost in pomnoži prijeten plamen božje ljubezni.“ „Premišljevanje je začetek vsega dobrega“ uči sv. Avguštín.

Sv. Terezija pa pravi: „Z gotovostjo smemo upati, da se ne bo pogubil, kedor je stanovitén v molitvi in premišljevanju. Molitev in greh ne moreta skupaj ostati. Človek bo opustil ali greh ali pa molitev.“

To nam poterjuje lastna pamet.

Zakaj je tako redka na svetu prava svetost in čednost? Zakaj vlada povsod strast, krivica, greh? Ali so tega vzrok naši največi dušni sovražniki: svet, pekel in grešna poželjivost, ki nas vedno napadajo? Res so hudi in nevarni ti naši sovražniki in nas pogostokrat odvernejo od pöta čednosti, zbujaajo naše strasti in grešna nagnjenja in nas spravijo v greh, ali ke bi mi več premišljevali, pogosto mislili na pretresljive resnice sv. vere, ali bi nas ti sovražniki mogli premagati? O ke bi pogosto premišljevali smert, ki nas oropa vsega posvetnega, ke bi se večkrat spomnili ostre in nepreklicljive sodbe božje, strašnih kazni v peklu, večnosti, ki nas čaka, ke bi imeli pred öcni britko terpljenje Jezusovo in druge tako svete in velike resnice sv. vere ter se pri tem pogostokrat zatekali h Bogu, ga prosili pomoči in milosti v tem našem boju za nebesa, bi kmalu spoznali, kolika moč nam prihaja od tacega premišljevanja in lahko bi odbili vse napade naših dušnih sovražnikov. Saj govori sv. pismo: „Spominjaj se svojih poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil.“ (Sir. b. 7, 40). „Nemogoče je, pravi sv. Avguštín, da bi imel hudobna dela, kateri ima dobre misli.“

Kedor rad prevdarja in premišljuje svete reči, ta bo lahko hodil po potu čednosti in ohranil velik dušni mir. Kedor pa to opušča, temu se ne bodo dopadle duhovne reči, kmalu mu bo postalo zoperno pobožno življenje, postal bo ves pozemeljski, navezan na ta svet in posvetno veselje in slep in brez skerbi za najvažniše opravilo svojega zveličanja.

Kedor ne hrani svojega duha s kruhom božje besede, ta bo podlegel mesu, ki se bori zoper duha, tega bo zaslepil in premagal hudobni duh, ker takemu človeku manjka dušnega razsvitljenja.

O, koliko duš je premišljevanje ene same besede, enega samega božjega nauka pripeljalo na pot pokore, čednosti in zveličanja! Mislimo le na sv. Antona puščavnika, na sv. Ignacija Loj.,

sv. Frančiška Borgija, na sv. Pelagijo, sv. Marjeto Kortonsko in na mnogo drugih.

Pomniti pa je treba, da moramo mi premišljevati svete resnice zato, da Bogu dopademo, da se od njega učimo, kako naj mu služimo, kako naj ga ljubimo, ne pa zato, da bi posebno duhovno veselje in sladkosti uživali.

Pa morebiti te straši ta beseda: premišljevanje?! Morebiti praviš sam pri sebi: „Jaz sem navaden, v bog delavec, služabnik in ne znam premišljevati; to je bolj za učene ljudi, ti lahko mnogo mislijo, resnice sv. vere vsestransko prerešetajo in sklepe delajo.“

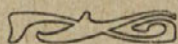
Pa to je prazen izgovor, velika zmota in znajdba hudobnega duha, najbolj zvitega sovražnika naše duše. Kedor ima le resnično in veliko željo svojo dušo zveličati, se bo kmalu naučil premišljevati. Z vajo in vstrajnostjo se doseže vse. Z molitvijo se učimo moliti, s premišljevanjem pa premišljevati. V začetku je nekoliko težav, ker se morajo pri tem sv. opravilu vaditi vse dušne zmožnosti. Spomin, da si predmet premišljevanja živo pred oči postavi; razum, da o njem razmišlja; volja, da napravi primerne sklepe, da po svoji dušni potrebi nauke na se obrača. Ker se težko povzdignemo h premišljevanju takih reči, ki ne vgapajo naši čutnosti, nam dela to nekoliko težav. Vender je sv. premišljevanje za vsacega primerno. Saj pri premišljevanju ne delamo nič drugega, kakor pri vseh naših zlasti bolj važnih opravilih. Tudi na ta mislimo, premišljujemo, kako bi jih bolje opravili, iščemo za to primernih sredstev in sklenemo jih dobro opraviti. To se pravi premišljevati. Ker pa gre pri tem za naše najvažnije opravilo, za naše najjimenitnije opravilo, za naše večno zveličanje, se ne smemo plašiti in si prevelikih težav predstavljati. Tudi ni potrebna velika učenost, ker mnogo zgledov imamo v svetnikih, ki nam kažejo, kako se Gospod Bog najraje razodeva in zaupljivo občuje s ponižnimi, priprostimi dušami. Zaupajmo v Boga, on nas bo učil in razsvetlil. Bog tirja od nas le dobro voljo in stanovitnost.

Kakor za vsako važno opravilo, se je treba tudi za sv. premišljevanje dobro pripraviti.

Postavimo se v pričujočnost božjo in obudimo dejanje vere. Prav živo si mislimo, da nas Bog gleda, da on pazi na naše zunanje obnašanje, pa tudi na vsa čustva našega srca, na vse misli naše duše. V globoki ponižnosti in pobožnosti poklek-

nimo, obudimo prav ponižno kesanje, prosimo Boga, da bi mogli to in to resnico premisliti in prave sklepe napraviti. Ako premišljujemo terpljenje Jezusovo, se sè svojo domišljijo postavimo na kraj terpljenja in vadimo pri tem svoj razum in svojo voljo. Navaditi se je treba nekega reda. Pomislimo tako: Kaj me ta resnica uči? Kako naj to obernem na svoje življenje? Kako sem to do sedaj spolnoval? Kaj moram v prihodnje storiti? Zakaj? zato, ker sem kristjan, ker me vera tako uči, ker je koristno za zveličanje, ker je z božjo milostjo mogoče in lahko, ker mi daje mir serca, ker je potrebno. Kake zadržke moram odstraniti? Katerih pripomočkov se poslužiti? To vse dela naš razum. Naša volja pa naj vzbuja čustva občudovanja, hvaležnosti, strahu, ljubezni, kesanja, zaupanja in hrepenenja. Poglavitno pa je, da napravimo določne in koristne sklepe ter jih skušamo vestno spolniti. Ko smo tako svete resnice in skrivnosti sv. vere premišljevali, zbujali razna sveta čustva, napravili primerne in določne — ne samo splošne — sklepe, prosimo Boga za razne milosti zlasti za to, da bi mogli prav živeti po spoznani resnici in natančno svoje sklepe zverševati.

Na ta način bomo spoznali, kako prijetno je z Bogom občevati, v sv. premišljevanju se bo naše serce vnelo za vse dobro in z veseljem bomo hodili po potu kerščanske čednosti in popolnosti.

Priročna knjiga sv. Leonarda Portomavriškega.

P. A. F.

§ 7.

Kako treba biti pobožno pri jedi.

Redovnica bo zgubila, koliker si bo pridobila v cerkvi, v koru in pri drugih pobožnostih, ako se ne bo premagovala, da bo v obednici vsa opravila sè vso skromnostjo, zmerno in z dobrim namenom opravljala. Oj, tu ima hudi duh svoj dobiček,

ako naleti na mlačno redovnico, ki ne misli na drugo, kaker le na to, kako bi vstrezala svojim željam, mej tem ko si goreča redovnica v obednici pridobiva več kaker na še tako svetih krajih; iz nje gre ovenčana z mnogimi čednostmi in sè snopi polnimi krepostnih dejanj.

Naštel bom na kratko imena tistih čednosti, v katerih se boš mogla vaditi v obednici, da si boš nabirala zasluženje. Perva je:

Sveta pokorščina, da na prvo znamenje hitiš biti pri blagoslovu hrane. Bog vari, da bi posnemala zgled neketerih redovnic, ki hitijo, ko je komaj dano znamenje obeda, sè skerbjo, pa ne da bi spolnile presveto voljo božjo, temuč da bi vstregle s prevelikim pohlepom požrešnosti; zato se zgodi, da take ne gredo precej v obednico, temuč najprej v kuhinjo in tam vznemirjajo posle zaradi slabe priprave jedi. Tako ni delala sestra Terezija Marjeta Farneze, paremska kneginja; skerbela je, da je bila vedno pri blagoslovljenju obeda in ni poizvedovala, kake jedi bodo prinesle na mizo.

Pravi in čisti namen moraš imeti; takoj ko stopiš v obednico, povzdigni svojega duha k Bogu in reci: „Gospod, daj mi milost, da bom zmerna, in da ne bom prestopila mejâ potrebe. Na ta kraj sem prišla zaradi tebe in hočem opraviti to delo v tvojo slavo in spolniti tvojo presveto voljo.“ Ako boš ta lepi namen ponovila vselej, kolikerkrat boš pila, in ako že ne pri vsakem grižljaju, pa vsaj pred vsako jedjo, ki jo postavijo pred tebe, potem boš popolnoma spolnjevala apostelnov svèt: „Ali jeste ali pijete . . ., vse k časti božji delajte.“ (1. Kor. 10, 31).

Sveto vboštvo, s tem, da boš sprejemala kaker miloščinjo tiste jedi, ketere postavijo pred tebe. Pripoznaj se za vbogo, ki potrebuje vsega do grižljaja kruha; zakaj taka si res; da, še vesela moraš biti, da si taka, imej se za nevredno živeti mej tolikimi dobrimi služabnicami božjimi. Ako ti kaka reč manjka, ne smeš se precej pritoževati, temuč moraš rada poterpeti zavolj spolnjevanja svetega vboštva in kazati tudi veselje kaker so delale dobre redovnice svete Terezije v savskem samostanu (nel monastero di Sava*). Te so večkrat šle v obednico, dasiravno so vedele, da ni obene hrane; opravile so molitve pred jedjo in po

* Menda ima izvornik tiskovno pomoto namestu imena Sava, ki je mesto v južni Italiji.

jedi in v svojem sercu so tako vesele šle iz nje, da se je poznalo na njih obličju veselje, katero so razodevale.

Krotenje oči. Ne oziraj se sem in tja, in še veliko manj opazuj svojo tovarišico, kaj dela. Sveta Marija Magdalena Paciška se je za mizo tako lepo vedla, in je svoje oči tako zatajevala, da se je zderžavala ne samo gledati, kaj druge delajo, temuč tudi nase je pozabila tako, da se je na koncu obeda komaj spomnila, kaj so na mizo prinesle.

Molčanje je lišp samostanske obednice. O, kako nepriстойno je šepetanje neketerih, ki niso zadovoljne s tem, da prelomijo molčanje z bližnjimi tovarišicami z govorjenjem, smejanjem in zasmehom, še več: občujejo z nasproti sedečimi s tem, da delajo z nogami ropot ali z nedostojnim kretanjem ali z očmi; te jezične ženske napravljajo iz obednice gledališče. Nigdar se ne ravnaj po tej gerdi razvadi; tudi keder je dovoljeno govoriti iz kakega vzroka, te opominjam, da bolj poslušaj in se uči, kaker pa da bi pripovedovala novice in druge učila. Oj koliko pomanjkljivosti se boš obvarovala.

Zatajevanje gerla. Glej, to je červ, ki pokončuje napredek toliko redovnic na poti popolnosti; premagujejo se v vseh rečeh, samo v tej reči pa grešijo. Ona gorečnost, katero so si pridobile v oratoriju, se jim popolnoma ohladi v obednici. Keder je videl sveti Filip Nerij, da kak njegov spovedanec malo zatajuje svojo požrešnost, mu je hitro rekel: „Moj sin, ti ne boš nigdar v resnici pobožen.“ Prav je imel; zakaj vsi učitelji duhovnega življenja pravijo, da je prvi korak na potu na goro popolnosti zatajevanje požrešnosti. Gdor nima poguma sè zatajevanjem stopiti na prvo stopnjico, kako bo mogel priti na verh? Le beri življenje vseh svetnikov, pa ne boš našla svetnika, ki se ne bi na poseben način odlikoval v tej čednosti. Da, na sveti način so bili zelo iznajdljivi v zatajevanju požrešnosti. Eden je mešal pepel z jedjo, drugi pelin, tretji je prilival toliko vode, da je zgubila ves okus; sè vsem tem pa niso bili še zadovoljni; in keder so vstali od mize, so spoznali razsvitljeni od Boga, da se niso še zadosti zatajevali. V tej reči so si vedno kaj očitali in se poniževali. Sestra Terezija Marjeta, prej paremska princezinja, ni mogla zavžiti hrane, dokler ji ni vzela vsega okusa z grenkim sokom. Karmeličanka sestra Marija Virginija je bila v fanskem samostanu (nel monastero di Fano) tako ostra do same sebe v mešanju jedi s pepelom, pelinom in z drugimi neokusnimi rečmi, da je bila njena

predstojnica primorana prepovedati ji tako skrajno hudo zatajevanje.* S tako svetimi zgledi pa ne namerjam nagniti te, da bi jih posnemala; zadovoljen bom, ako bom pri tebi to dosegel, da ne boš več tako izbirčna glede živeža in da se boš vender enkrat odločila ne več se tako zelo pritoževati, kar te dela nadležno tvojim sestram in neznosno tvoji predstojnici. Zdaj že ni več kuharice, ki bi ti hotela služiti; ves dan se pritožuješ, da je hrana slabo napravljena in prikuha slabo kuhana; toda gorje tebi, ki ne misliš na drugo kaker na to, kako bi stregla svojim čutom; prišel bo dan, da se bo spremenila v ogenj v vicah tvoja tolika izbirčnost, katero zdaj tako gojiš.

Ali kaj nam je storiti? V obednici vživaj hrano po svoji potrebi, ker Bog tako hoče; vživaj jo pa zmerno, tako da se pri najmanjši reči lahko zatajuješ. Ako daje samostan dovolj hrane in si ti terdnega zdravja, tedaj si ne smeš preskerbeti posebnih jedi, ki so brez božjega blagoslova in navadno škodijo duši in telesu. Ne bom ti pa govoril o načinu, kako vživaj jedi, kako treba v vsem skerbeti za snažnost in lepo vedenje in se izogibati nekaterih nerodnosti, ki vzbujajo pri tvoji tovarišici ne majhin stud, ker mislim, da si v tem dobro podučena.

Poniževanje. Vsaki sveti ustanovitelj kakega reda je navadno v redu vpeljal razne pokore pred ali mej obedom, da bi bilo pri tem opraviilu, ki je živaljsko, namreč pri vživanju hrane, manj pogreškov. In res, verujem, da se vesele vsa nebesa, ko vidijo, da tekmujejo Jezusove neveste v obednicah, ketera bi bolj posnemala svojega ženina v pravem poniževanju. Neketere kleče z razprostertimi rokami v podobi križa pri obednem blagoslovu; druge se očitno obtožujejo svojih storjenih pogreškov ter sprejemajo pokoro in opominjevanje svoje predstojnice. Mnogo jih poklekne pred sestre in jim ponižno poljubijo noge; neketera sedi sredi obednice in obeduje na tleh, druge prihajajo s križem na rami in vervjo okoli vratu in s ternjevo krono na glavi; ta se tolče s kamnom po persih, druga ravna seboj kaker z malovredno toyorno živinico. Kako obširno razgledovanje vsem nebesom! Častitljiva mati, sestra Marija Viktorija Strata, ustanoviteljica višnjevih redovnic, se je vergla na prag obednice, da bi bila poteptana, zapovedala je svojim redovnicam, da so morale v duhu pokorščine z nogo stopiti na tisto, katero bi rade iz spošto-

* V telesnem zatajevanju se ravnaj po spovednikovem svetu.

vanja na rokah nosile. Sestra Terezija Marjeta, paremska princezinja, že zgoraj imenovana, je večkrat prišla v obednico s ternjevo krono na glavi, v desnici s križem, z levico se je pa s kamnom tolkla po persih in jokaje se je priporočevala svojim dragim sestram v molitev.

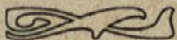
Nočem, da bi se v tvojem samostanu opustila ta znamenja poniževanja; in ako jih ni več v vašem samostanu v veliko škodo in sramoto za vaš stan, te opominjam, da jih zopet začneš opravljati, ali ako ljubiš svojo dušo, vsaj v duhovnih vajah, pred velikimi prazniki, ali v devetdnevnica. Rekla mi boš, da ni samostana brez takih redovnic, ki se bodo smejale nad temi zunanjo-stni in se pikro norčevale iz onih, ki bodo to opravljale. Rad bi poznal tiste redovnice, ki so zoper te reči; povem ti pa, da so škripajoča kolesa pri vozu, ki so — po pregovoru — najbolj zoperna. Ti pa naj bi iz praznega obzira zaradi teh nespametnih opuščala večje dobro?! Čudim se ti; ne poslušaj jih, tudi ako so stariše, ker razodevajo, da so v pobožnem življenju še le začetnice. Vem, da boš slišala kako britko besedo od teh prevzetnih devic, ker se niso same v teh rečeh poniževale, nočejo, da bi ti to opravljala. Naj le nos vihajo in te po strani gledajo; hudemu duhu služijo: ker nočejo same posnemati Kristusa v poniževanju, zato tudi nočejo, da bi ga ti posnemala.

Sveta Hijacinta Mareskoti, redovnica v samostanu svetega Bernardina v Viterbu, je nekega dne poljubljala noge vseh redovnic; neka sestra lajika jo je vdarila po ustih in jo imenovala hinavko in največo prevzetnico. Sveta redovnica je pa trikrat zaporedoma poljubila njene noge, da si je še več zasluženja pridobila. Ravno tako se tudi ti tem bolj vadi v teh svetih vajah z dovoljenjem svoje predstojnice, čim bolj boš zaničevana. Prepričana bodi, da bo kmalu prišla kazen na te napačne redovnice, ki ne samo nočejo delati za svoje zveličanje, temuč hočejo še druge zaderževati.*

* Razume se, da je treba zunanja pokorila zverševati s čistim namenom, zgolj iz nadnaravnega nagiba. Ako duša kroti telo in vse zmožnosti iz ljubezni do Jezusa Križanega, tedaj jo vodi Duh božji. Zanesljivo znamenje, da nagiba dušo milost in ne zvižčnost hudobnega duha ali sebičnost lastne narave, je pa pokorščina. Če je v kakem redu ali duhovni družbi tudi kaj izrednega predpisanega, morajo udje to storiti v duhu pokorščine. Bravci mej svetom živeči pa naj se iz navedenih opominov sv. Leonarda učijo, kako potrebno nam je vsem brez razločka prostovoljno terpljenje, ponižanje, zatajevanje, da bomo Kristusovi, da bomo mogli spolnjevati voljo božjo. Odmirajmo naravi in živela bo v nas milost božja.

Poslušaj branje knjig. O kako sladko hrano prejemajo goreče redovnice iz branja v obednici; zapomnijo si lepe nauke, ketere poslušajo in ž njimi prijetno povzdigujejo svojo dušo k Bogu. Vem, da se neketere ne morejo vzdržati solz kesanja vzbujenih pri (duhovnem) branju, ketero poslušajo; tako zelo se obračajo od jedi, da pazijo na branje. Zakaj ne delaš tako tudi ti? Glej, ako hočeš, da se bo tvoja duša vedno bavila sè svetimi mislimi, treba paziti na duhovno branje. Slaba zelišča rastejo sama od sebe, dobra je treba sejati; ravno tako prihajajo slabe misli same od sebe, dobre misli pa prihajajo iz branja pobožnih knjig. Zato je sveti Dominik prijemal in na svoje serce pritiskal pobožne knjige z besedami: „Te mi dajejo mleko, po kterem mi prihaja dušna moč“. Keder je dajal potrebno hrano telesu, je hotel v istem času tudi dušo nasititi z branjem kake pobožne knjige. Poslužuj se tedaj branja pri obedu; pazljivo poslušaj tedaj z napetim ušesom in sè zbranim duhom branje in posnemaj sestro Marijo Teodoro Fontano, ki je bila tako pazljiva, da je mogla vse ponoviti z veliko koristjo bolnicam in drugim, ki niso mogle slišati branja.

Zdaj vidiš, kako lepo priložnost imaš v obednici nabirati si zasluženje; ako bi se vadila v naštetih čednostih do zdaj, koliko lepih kron bi si zaslužila doslej. Predrami se tedaj in od zdaj na dalje se ne izročuj popolnoma jedem, temuč skerbi, da bo tvoja duša gospodinja in ne dekla ter kroti poželjenje z uzdo svetih čednosti. Na ta način boš prihajala iz obednice pokrepčana ne samo na telesu, temuč tudi na duši.

Kordula Peregrina.

Keder vmerje človek, ki je bil velik pred Bogom in pred ljudmi, tedaj nas ob njegovem grobu navdaja dvojen občutek. Najprej pomislimo na zgubo in škodo, ki nas je doletela. Vmerli nam je bil ljub in drag, bil nam je pomočnik v težkih časih, tolažnik v žalosti, dober tovariš v veselju. Ta občutek je žalosten. Potem pohite naše misli za vmerlim skozi grobna vrata

in naše serce se vzradosti v prepričanju, da je naš ljubljenec našel večni mir pri Bogu. Če sploh kedo, tedaj gotovo ta — nam odmeva v duši. In ta občutek je vesel.

Takemu človeku blager, stokrat blager njegovi duši!

Kordula Veler (Wöhler, pesniško ime Peregrina), znamenita nemška nabožna pesnica, ki je vmerla v letošnjem februariju, je bila taka duša. Odkar je našla mir v katoliški Cerkvi, mir na zunaj in na znotraj, je živela sicer povsem ločena od sveta, vase in v Boga zamišljena, ali njeni prekrasni spisi, sadovi zaupnega občevanja z Bogom, so krožili kaker angelji božji križem katoliškega sveta in dvigali verna serca v nadzemeljski, nevidni svet. Posebno radi se zatekajo k njenim spisom tisti, ki jim je znana zgodba njenega boja za osvojitvev mogočne terdnjave, sv. katoliške Cerkve. Ta boj pa je bil hud in dolg.

Kordula Veler je bila rojena leta 1845. ko hčerka protestantskega pastorja daleč gori v deželi Meklenburg na Nemškem. Stariši so jo skerbno vzgojili in skušali vcepiti ji v občutljivo serce poleg naravne plemenitosti zlasti neomajno zvestobo do Boga in do nauk luteranske cerkve. Posrečilo se jim je pa le na pol, zakaj zvestobe do Boga Kordula res ni niti za časek pozabila, ali o luteranski cerkvi je dobila že v zgodnjih letih drugačne misli in prav to so bile kali njenega poznejšega terpljenja.

Doma in v šoli je slišala o katoličanih vedno le najslabše. Toda ko je že ko otrok brala nekaj mladinskih povestic znanega Krištofa Šmida, in ker je vedela, da je pisavec katoliški duhovnik, se je resnicoljubnemu dekletu zazdelo, da bi vtegnili vender tudi katoličani kaj dobrega imeti. Pozneje je brala več lepih povesti, ki jih je spisala neka katoliška grofica in ki so bile prepojene z globokim verskim čustvovanjem. Že takrat si je Kordula zapisala v svoj dnevnik: „Kaj naj si izvolim? O Jezus, ti sam bodi moje bogastvo, moja posest, moja tolažba in vse moje!“

Ko je bila stara 16 let, je dobila v neki bolezni od prijateljice knjigo „Oče naš“,* ki jo je spisal znani ljudski pisavec Aljban Štoljc. Ta knjiga ji je tako vgajala, da je bila vsa prešinjena resnobsnega duha, ki je vel iz nje. O Aljbanu Štoljcu ni bila nikoli slišala, ali sedaj je začela poizvedovati, kakšne knjige je še spisal. Kmalu si jih je nabrala lepo število in jih prebirala

* V slovenski prestavi izešla pri Blazniku v Ljubljani 1854. Poslov. Anton Oliban.

z enakim zadovoljstvom in dušno koristjo.* Ob tem branju se je njeno serce vedno bolj nagibalo h katoličanstvu, ne da bi se sama tega prav zavedala. Bolj jasno se je to nagnjenje pokazalo, ko je leta 1862. večkrat prisotstvovala katoliškemu bogoslužju v nekem mestecu, kjer je bila na počitnicah pri svojem dedu. Vselej je prišla iz cerkve vsa navdušena za lepoto katoliških obredov.

Leta 1864. je Kordula potovala sè svojim očetom v južno Nemčijo in na Tiroljsko. V teh katoliških deželah, zlasti na Tiroljskem, je pustila takorekoč svoje serce, ki se je vedno bolj otrevalo protestantovskih misli o katoličanih. V svoj dnevnik je napisala vse polno vzvišenih občutkov, ki so jo navdajali pri tako pogostem srečavanju ljubkih cerkvic in kapelic. Posebno so se ji priljubili križi in znamenja na razpotjih. Ko se je vrnila domov, je vse to prav težko pogrešala in skoraj ni našla besed, da bi svojemu dnevniku dovolj potožila nad praznoto protestantovskih mest in vasi, pa nad suhoto protestantovskih serc.

Tako je postajala Kordula od dne do dne bolj katoliška, ne da bi stariši kaj slutili. Posebno hitro je napredovala v spoznavanju prave vere, odkar je pričela goreče častiti Mater božjo. Njena mehka duša je kaj hitro spoznala, da je v tem češčenju za vernega kristjana silno veliko lepote, in prav bridko je obžalovala, da je Martin Luter proglašil pobožnost do Marije za malikovavstvo. Že zgodaj je začela zbirati Marijine podobice, ne da bi jih skrivala pred stariši, ker so mislili, da dela tako le radi lepote slik samih. Celo šalili so se iz nje in imenovali kot, kjer je imela Kordula spravljen svoje ročno delo, knjige in podobice, „katoliški kotichek“. Pozneje je našla v cerkvi v nekem skrivnem kotu za korom, zaveržen in pozabljen kip žalostne Matere Božje. Bil je tam od tistega časa, ko je bila cerkev in občina še katoliška. Ta pozabljeni prostorček je postal Korduli prava božja pot in stalno pribežališče njenemu večkrat zbeganemu sercu. Več let ni minilo dneva, ne da bi pohitela k svoji Kraljici, če je le ni zadržaval važen vzrok.

Po kratkem obotavljanju se je Kordula odločila, da hoče pisati Aljbanu Štoljcu ter mu razložiti vse misli svoje zbegane duše in težave svojega položaja, saj ni poznala razen njega nobene druge osebe na svetu, da bi ji mogla odkriti serce in jo

* Mej najlepšimi je brez dvojbe njegova »Križana usmiljenost« o sv. Elizabeti. Slovensko izešla v Mohorjevi družbi.

vprašati za svet. Da bi zinila starišem, na to še misliti ni smela. Štoljc ji je odgovoril v prijaznem pismu, jo spodbujal k pogumu in ji obljubil očetovsko pomoč. To obljubo je tudi zvesto izpolnil. Pod njegovim skušenim vodstvom je Kordula čudovito hitro napredovala v kerščanski popolnosti in iskala pripravne priložnosti za prestop v katoliško Cerkev. Toda taka priložnost ni hotela priti.

Mej njenimi mnogimi čednostmi je treba posebno omeniti izredno pobožnost do Jezusa v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Že ko je bila še verna protestantinja, se ni mogla sprijazniti z luteransko navado, da se kruh in vino, kar ga ostane od „svete večerje“, to je od njihovega obhajila, porabi za vsakdanjo rabo pri mizi. Oni namreč mislijo, da je Jezus v teh podobah samo tisti trenutek pričujoč, ko jih vernik pri obhajilu vživa, prej in poznej je kruh samo kruh in vino samo vino. Kordula se v to vero ni mogla vživeti. Mnogo je prosila mater in sestre, da bi s tistim kruhom in vinom spodobneje ravnale, toda dosegla ni pri njih ničesar. Še težje ji je bilo pri sercu, ko je zvedela, da protestantje svetega Rešnjega Telesa sploh nimajo. Dolgo se je upiralo vbogo serce, ali ko je premagalo tudi to težavo, je pač bridko obžalovala slepoto protestantov, pa se je zato sama toliko tesneje oklenila pravega Jezusovega Telesa v katoliških tabernakeljnih. Za najlepše trenutke življenja je imela tiste, ki jih je preklečala pred Najsvetejšim v svetlobi večne luči. Nekoč je zapisala v svoj dnevnik, da sploh ne razume, kako more biti človek pred tabernakeljnom raztresen.

Tako je živela Kordula pravo svetniško življenje, skrito celo svojim domačim, navdušena po pismih Aljbana Štoljca, krepčana v okrilju dveh, za katoliško serce najbolj ljubkih pobožnosti, češčenja Najsvetejšega in njegove Matere Marije.

Nenadoma se dvigne strašna nevihta in zadivja se vso silo nad vbogo Kordulo. Po nesrečnem naključju so zvedeli njeni stariši za dopisovanje s Štoljcem in so prebrali veči del Štoljcevih pisem, pa tudi Kordulin dnevnik. Za stariše je bilo to kaker strela z jasnega, saj si niso mogli misliti več sramote in nesreče za hišo, ko da bi postal njihov otrok katoličan. Perve dni so bili vsi polni zaničevanja in sovraštva do Kordule, imenovali so jo „vražji otrok“ in jo imeli za obsedeno. Pa kmalu se je prva jeza podelila in poskusili so z ljubeznjivostjo in solzami, češ da je bolna na umu. In uboga Kordula se je res bala, da bo zgubila luč zdrave pameti, zakaj njena duševna muka je bila preve-

lika. Vender ni zgubila poguma; v svojem dnevniku ponavlja besede: „Moj Bog, hočem Ti zaupati!“

Ker ni vse nič pomagalo, so pričeli stariši iskati svetov pri prijateljih in znancih. Nasledek tega je bil, da je imela Kordula vsaki dan več zaničevavcev in vsaki dan menj prijatelov, ali sama je ostala močna kljub vsem napadom. Njeno edino tolažbo, žalostno Marijo, so steknili v njenem skrivališču in spravili kedo ve kam. Korduli so hoteli izbiti iz glave njeno prepričanje na ta način, da so jo namerjavali dati v zakon nekemu mlademu pastoru. Seveda se jim je njihov namen temeljito izjalovil. Spoznanje, da je vsaki poskus zastoj, jih je napolnilo z gnjevom do „termastega otroka“. Oče je imel v cerkvi dva govora o malopridnih otrocih, materine solze in Kordulino prebledevanje mej pridigo je kmalu pojasnilo celi občini, da je Kordula povod teh govorov. Toda ker njena krivda splošno še ni bila znana, so pričeli govoriti, da je padla in grešila zoper šesto božjo zapoved. Koliko je vboga mučenica pri tem terpela, si je pač lahko misliti. Sama pravi, da se ji je zdelo takrat terpljenje telesnega marterništva kaker sladko krepčilo. In niti ene duše ni imela, da bi ji potožila svoje gorje. Štoljceva in njena pisma so vedno vsi prebrali ali jih pa sploh niso oddali. Da bi ji kedaj dovolili prestop ali jo pustili kam od doma, o tem še slišati niso hoteli. Neki veliki petek toži Kordula: „Ah, nobenega človeka ne imeti na svetu, da bi naslonila nanj vroče čelo in kervaveče serce in bi rekla: Tolaži me, pomagaj mi! Toda ne, imam Tebe, moj Zveličar, ki na današnji dan tudi nisi imel nikoger, da bi te tolažil, imam Tebe, sladka, bolečin polna Mati, ki si stala pod križem! In jaz naj bi ne stala poleg Tebe...?!“

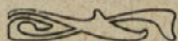
Ti boji so trajali dobro leto. Kordula ni omahovala niti za trenutek. Bodočnost ji ni obetala nič dobrega, toda obupala ni. V največi duševni muki je zaupala dnevniku zdihljaj: „O moj Bog, daj, da bom še upala! Tako nerada bi vmerla, dokler Te nisem vsaj enkrat prejela v katoliškem obhajilu!“

Končno je sprevidela, da ji ne preostaja družega, ko voliti mej dvojim: ali pustiti pravo vero, ali pa biti zaveržena od domačih. Seveda je bila za ta slučaj že zdavnaj odločena za drugo, in ko se je zdelo njej in njenemu dušnemu vodniku Štoljcu dovolj, je pogumno stopila za Gospodom in zapustila dom in domače. Slovo je bilo bridko, toda stariši so vstrajali pri svoji obsodbi: „Ko katoličanka nič več domov, razen če Te prižene skrajna po-

treba in skesano serce!" Pri tem je tudi ostalo in Kordula je živelav do svoje smerti na tujem.

Potovala je proti jugu v mesto Frajburg, kjer se je sešla sè Štoljcem. Pri njem je opravila prvo spoved in pred ondotnim škofom je izpovedala svojo katoliško vero. Nekaj dni nato je prejela prvo sv. obhajilo in tako doživela dan, po katerem je hrepenela toliko let — najlepši dan celega življenja, kaker pravi sama. Le še dan smerti si je želela tako lep.

Tako se je končala Kordulina ternjeva pot. Zavedajoč se neizrekljive dobrote, ki jo je dosegla, je posvetila celo svoje življenje Bogu in bližnjemu. Za zveličanje duš je skušala delovati s tem, da je spisala mnogo knjig in jih prepletla s krasnimi pesemcami, ki se pečajo veči del z Najsvetejšim in njegovo zvesto stražnico — večno lučjo. Vsled tega so ji njeni hvaležni rojaki dali ime „pesnica najsvetejšega Zakramenta.“ P. B. A.

Zgledi in življenjepisi.

† P. LADISLAV JEGLIČ.*

P. Ladislav se je rodil v imoviti, skoz in skozi kerščanski kmetiški hiši Podtabrom v podbreški župniji na Gorenjskem dne 15. febr. l. 1886. Pri sv. kerstu je dobil ime Valentin. Bil je najmlajši mej peterimi brati. Od le-teh sta bila že dva — Ivan in Jožef — v mestnih šolah, poleg tega še ena sestra pri šoljskih sestrah. To ni malenkost tudi za terdno kmetiško hišo ne. Zato so stariši določili, da Valentin ostane doma. Že v prvi mladosti živahni deček pa bi bil šel tako rad v mestno šolo, da bi se „izučil za gospoda.“ Kaj stori bistra glavica? Zateče se k svoji dobri teti Tereziji, naj posreduje pri stariših, da tudi njega pošljejo

* To ime je našim bravcem že znano iz prvega letošnjega zvezka; v spomin prijatelju je takrat vrednik nekaj malega napisal; ko je bila tista reč že stavljena, je pa poslal dobri sobrat, ki je rajnika bolje poznal, pričujoče verstice. Spisek ima toliko lepih posameznosti, da bi ga bilo škoda izročiti pozabi. Zlasti nam vsaj nekoliko odkriva bogato, čeprav skrito, notranje življenje. Take odlomke pa celo veči narodi radi zbirajo. Sicer pa naj ljubi bravci sami primerjajo, rekli bodo: to je vseeno nekaj novega in prav je storil — vrejevavec.

v mestno šolo. Res se stariši končno za to odločijo ter pošljejo tudi Tineta v Kranj v šolo. V Kranju je doveršil z dobrim vspehom ljudsko šolo in nižjo gimnazijo.

Ko dijak je rad zahajal mej počitnicami na bližnjo Marijino božjo pot na Brezju, kjer se je seznanil s frančiškani, dobil poklic za frančiškanski red in vstopil vanj meseca sept. 1. 1902. Pri vstopu v naš red je dobil ime Ladislav.

Deloval je po doveršenih študijah na sv. Lušarjih, kjer je tudi dobil kal bolezni, in v Novi Štifti pri Ribnici. Iskal je zdravja v Daljmaciji, pri raznih zdravnikih. Zastonj! Bolezen je postajala vedno hujša. Že zelo slaboten zapusti z dovoljenjem predstojnikov svojo zadnjo postojanko v Novi Štifti ter se poda v domači kraj, da bi, če je tako volja božja, v čistem gorenjskem zraku okrepil zrahljano zdravje. Žal, da se mu upanje ni vresničilo. Navzlic najljubezniviši, najskerbniši postrežbi je vidoma hiral od dne do dne. Dne 11. dec. ob petih zjutraj ga je pokosila neizprosna morilka jetika v najlepši dobi življenja še ne 30 let starega, kaker že prej njegova brata Ivana, komaj posvečenega duhovnika in Jožefa, učitelja.

Rajni P. Ladislav je bil poln življenja, živahnosti in šegavosti. Hlimba, potuhnjenost, zaherbtnost so mu bile neznane stvari; bil je odkrit značaj, zato povsod priljubljen, kjer je bival in delal. Pod navidezno lehkostjo pa je skrival globokoverno, za vse dobro vneto serce. Svoje pobožnosti ni obešal na veliki zvon; da je pa v resnici imel pobožno serce, spričujejo mej drugim besede, ki jih je govoril svojim domačim, ki so opravljali zanj devetdnevnicu na čast Materi božji pred praznikom Brezmadežne: „Bog me je vslišal; zmirom sem ga prosil, da bi mi dal dolgotrajno bolezen in obilno terpljenje pred smertjo — sedaj imam oboje; hvala mu bodi za to!“

Brez strahu, dostikrat pokrepčan z angeljskim kruhom, vdan v voljo božjo, ljubeznivo postrežen od svojih domačih, je pričakoval svojega konca, hrepeneč, ker je to volja božja, čim prej biti razvezan in združen s Kristusom. Želja se mu je spolnila ravno mej osmino praznika Brezmadežne, ki je za nje čast delal na dveh božjih potih ves čas, odkar je končal študije. Po skoraj 24 urnem smertnem boju je izdihnil svojo dušo. — Pogreb je bil zelo slovesen. Pokopal ga je preč. g. kranjski dekan A. Koblar ob asistenci 12 svetnih in redovnih duhovnikov. Pogreba se je vdeležila tudi šolska mladina z učiteljstvom in velika množica ljudstva iz domače in sosednjih župnij. — Počiva v grobu, kamer so po-

ložili k večnemu počitku pred devetimi leti njegovega brata Ivana. Redek slučaj — dva brata, oba še mlada duhovnika, čakata v enem grobu vstajenja.

Spavaj sladko, dragi sobrat Lacko, v domači zemlji, tvoja duša pa naj vživa večni mir!

† VINCENCIJ TOMANJIN (Tomagnin).

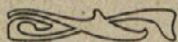
Preč. gospod Vincencij Tomanjin, zgledni jubilarni tretje-rednik, je bil rojen v Gorici dne 10. julija 1834. Njegovi stariši so bili v službi pri grofu Lanthieri v Rihembergu. Ko dete je bil

zelo slaboten, do sedmega leta ni mogel hoditi; nekega dne stopi k Marijinemu kipu, se ga dotakne in od takrat je lahko hodil. Šole je obiskoval v Gorici; kjer je bil tudi v mašnika posvečen leta 1860. Nastavljen je bil za kapelana pri Sv. Roku v Gorici, nato pa v Kojškem; 15 let je bil vikar v Fojani, 17 let pa v Kobilji glavi. Leta 1905. je šel v pokoj v Gorico. Tu je v veliki cerkvi maševal opoldne vsako nedeljo in praznik.

Bil je zelo postrežljiv in radodaren, miren, v božjo voljo zmiraj vdan, mož molitve; ni bilo skoraj bratovščine, v katero ne bi bil zapisan, v tretjem redu je bil 51 let. V Kobilji glavi je vpeljal podružnico III. reda in jo dobro vodil.

Zadnje dni pred smertjo je stanoval v kleti, da ga ne bi zadela laška bomba ali granata, ondi je tudi maševal. Vsled vlažnosti v stanovanju in vednega strahu je nenadoma izdihnil blago dušo dne 3. januarija 1916. Pogreba se je vdeležilo deset duhovnikov, dasi je bilo v nevarnosti njih lastno življenje. Ljubeznivemu starčku večni pokoj pri Bogu, blaženi Devici Mariji in sv. Frančišku!

P. A. F.

Misijoni v Sv. Deželi.

V 6. zvezku „Cvetja“ smo povedali, kako so se pristojne oblasti ogerskih katoličanov zavzele za misijone v Sveti Deželi.

Sedaj hočemo sporočiti tudi, kaj se je v tej zadevi vkrenilo od cerkvenih oblasti avstrijskih katoličanov.

Pred kratkim smo brali po časnikih, da je na poziv dunajskega nadškofa in kardinala Piffl frančiškanska provincija na Tiroljskem dala tri svoje patre, ki so že odšli v misijone Sv. Dežele; pet drugih patrov pa jim bo sledilo, kaker hitro bodo domače razmere zopet take, da jih bodo mogli doma pogrešiti. Ker je namreč mnogo duhovnikov bilo poklicanih v vojno službo, zato redovna duhovščina poleg svojih stanovskih opravil zveršuje tudi po mnogih krajih delo v dušnem pastirstvu in po šolah, ki so ga prej opravljali svetni duhovniki. Vsled tega začasno res ni

mogoče niti tiroljski veliki redovni okrajini, še manj drugim manjšim frančiškanskim provincijam dati zadostno število patrov v misijone.

Naša domača slovenska provincija sv. Križa je imela v Sveti Deželi tri patre misijonarje; dva sta sedaj v angleškem vjetništvu, eden je mej vojsko še pravočasno odšel tej nesreči in je sedaj v Ameriki. Na njegovo mesto je bil namenjen P. Frančišek Ambrož, ki pa ga je, kaker znano, italijanska granata vbila v Gorici; v nadomestilo so se že drugi oglasili.

Do sedaj nam ni znano, kaj sta v tej zadevi vkrenili hervaški provinciji v Primorju, kaj češka in dunajska frančiškanska provincija; gališka pa ima sedaj z domačimi, vsled vojske zmedenimi razmerami dovolj skerbi.

* * *

Že lansko leto smo brali v časopisih, da je bilo deset frančiškanskih patrov iz Nemčije poslanih v orijentaljski misijon. Zadnji čas italijansko nasprotno časopisje vsled tega hudo napada Vatikan, češ da bodo ti in drugi nemški misijonarji širili po Orijentu ne tolikanj kerščansko vero, ampak predvsem nemški jezik in nemško kulturo. Temu nasproti pa piše v Florenciji izhajajoči katoliški list „Unità cattolica“ približno tako-le: „Kaj misli Vatikan o tem? prašate. To-le, kako je Italija in Francija poklicala v vojake z malimi izjemami skoraj vse manj ko 50. let stare duhovnike, kako pa so v Nemčiji, Avstriji, Rusiji, Angliji, Belgiji prosti vojaške službe, razen v koliker so potrebni v vojaškem dušnem pastirstvu, in kako le-ti doma ostali duhovniki služijo po svojem stanu domovini in še oddajo koga iz svoje srede v prid misijonov, ne da bi škodo imela domovina, ker imajo pri tem priliko širiti njeno čast in slavo v tujini. Ali je kriva morebiti italijanska duhovščina, ketere je v vojsko poklicane okolo 20 tisoč, ali francoska duhovščina, ketere je v vojski 30 tisoč, in od teh jih je padlo okoli 3 tisoč, — da v italijanskih in francoskih misijonih propada njihov vpliv in raste tuji, največ nemški? Čemu vrabce loviti po strehi, če pa mej tem doma golobje vhajajo? To se pravi: več škode ima doma domovina od zanemarjenega dušnega pastirstva, kaker koristi od nekaj tisoč vojakov-duhovnikov v orožju.“

Sicer pa se v sedanji vojski očitno kaže resnica bešed cesarja Kareljna Velikega, ki je rekel: „Narodi in njih kralji, ki

dovolijo, da se boré duhovniki v njih verstah, ne dosežejo zmage zato, ker ne delajo razločka mej lajiki in duhovniki, zakaj duhovnikom ni dovoljeno vojskovati se. Skušnja nas uči, da so mnogi narodi in kralji v Španiji, Galiji, pri Longobardih in drugod to storili in vsled tega zgoraj omenjenega zločina niso niti zmagali, niti rešili svoje domovine.“ (Capitulare VIII. anno 803, primeri Theol. prakt. Quartalschrift 1916. II.)

Bo li zgodovina te vojske zopet poterdila resnico teh besed? Kako se godi francoski, italijanski armadi že sedaj?!

Torej italijanska in francoska država se pritožujeta, da peša italijanski in francoski vpliv v misijonih in raste nemški. Kedo je kriv? ali ne onidve sami, ki doma zatirata katoliško cerkev in ovirata njen duhovski naraščaj, da se ne more posvetiti poklicu. Kaj bo v prihodnje s temi njunimi misijoni, smo že več povedali v prejšnjih zvezkih „Cvetja“.

Našemu ljudstvu pa zopet priporočamo katoliške misijone v Sv. Deželi v duhovno in gmotno pomoč potom bratovščine armade sv. Križa.

P. J. K.

Dopisi.

Tretjeredniška vojna pobožnost na Terški gori.

Na binkoštni pondeljek se je obhajala na Terški gori pri Novem mestu velika tretjeredniška vojna pobožnost s prošnjo procesijo za končno zmago in časten mir. Zbralo se je toliko udov III. reda in drugih vernikov, da niti stare osebe ne pomnijo kaj enacega. Po samostanski osmi maši je odšla procesija; dolge, dolge verste so molile sv. rožni venec in prepevale pesmi v čast Kraljice miru. Ko je dospela približno dva tisoč broječa množica na goro, je bil govor v cerkvi in zunaj nje. Povdarjala se je neovergljiva resnica, da je Marija prava zaščitnica katoliške Avstrije in prelepe slovenske domovine. Nato je opravil v cerkvi slovesno sv. mašo domači pč. gospod župnik iz Št. Petra, zunaj pa p. voditelj mej krasnim petjem pomnoženega tretjeredniškega pevskega zbora pod vodstvom samostanskega predstojnika. Popoldne ob polu 2. uri je bil sv. križev pot za padle vojake, od 2. do 3. ure pa slovesna molitvena ura za blager domovine. Kako veličastno je bilo, ko je natlačeno polna cerkev molila glasno menjaje se z gosp. duhovniki, klečečimi pred iz-

postavljenim presv. R. Telesom! Po dokončani molitveni uri je bil sklepni govor sè slovesnimi petimi litanijami Matere božje z molitvami za mir.

Bog daj, da bi ta tretjeredniška pobožnost veliko pripomogla po priprošnji Matere božje in sv. Frančiška, da bo katoliška Avstrija kmalu dosegla častno zmago nad vsemi sovražniki naše domovine.

Enaka vojna pobožnost III. reda se bo veršila na praznik karmeljske Matere božje, 16. julija, na Zaplazu za sosednje župnije: Trebnje, Št. Lovrenc, Čatež, Sv. Križ in Dole. Natančniši spored bodo že pč. g. župniki pravočasno naznanili.

Vodstvo III. reda.

Brežice. Po določenem vspredu tretjerednih pobožnosti naše skupščine se je meseca aprila veršil prvi letošnji sprejem novih udov in meseca maja prva letošnja obljuba. Obakrat je dež jako kazil vdeležbo. Sprejetih je bilo 25 oseb, večinoma mladih. Pri tem sprejemu se je posebno odlikovala domača brežiška župnija: poslala je 16 župljanov k sprejemu v III. red, mej njimi 4 moške: 2 gospodarja in 2 mladeniča. Hvala Bogu! — Tretjeredniki, takoj začnite zopet nabirati in pripravljati dobre ljudi za drugi sprejem, ki bo na shodu meseca septembra! — Ob tej priliki moram pohvalno omeniti ude III. reda v Veliki Dolini. Majhino je število tretjerednikov v tej župniji, so pa zato zelo dobri. Jako pridno so prihajali v Brežice k rednim redovnim shodom in sv. zakramentom. Zdaj ob vojni jim je pa to nemogoče, ker ne smejo čez Savo. Da ne bi ostali tretjemu redu dolžniki, so poslali vodstvu III. reda precejšnjo denarno zbirko, da bi tako zadostili vodilu, ki pravi v 2. poglavju štev. 12: „Vsak naj po svoji moči daje miloščino, s katero se podpirajo bolni in vbožni udje ali se skerbí za čast božje službe“. — Ti tretjeredniki so lep zgled vestnosti, Bog jim poverni!

Ormož. Pri nas v Ormožu je bil prvi shod za tretji red dne 19. majnika 1912. Prišel je bil iz Maribora vizitator p. Filip Benicij. Glavni namen prvega shoda je bil: sestaviti zapisnik udov tretjega reda za mestno župnijo Ormož (Friedau, Holermus)*. Oglasilo se je 36 starih udov, ki so bili sprejeti večinoma pri sv. Miklavžu, 16 v Mariboru, drugi pa v Središču, pri Veliki nedelji in pri Sv. Trojici v Slov. goricah (trije). Isti dan je 53 novih udov pristopilo, tako, da je že po prvem shodu štel tretji red 89 udov. Prvemuh shodu so sledile redno vsako leto vizitacije. Dne 12. junija 1916, na binkoštni pondeljek, se je s pooblaščenjem preč. provincijala v Ljubljani p. Angela Mlejnik z dne 25. maja t. l. štev. 242. in z dovoljenjem preč. kn. šk. lavantinskega ordinarijata v Mariboru z dne 2. junija 1916. štev. 2622, tretji red sv. Frančiška v Ormožu kanonično vstanovil in organiziral. Pater vizitator

* P. Hadrian Kokol, Die Geschichte der Franziskanerklöster in Untersteiermark. S. 4.

je imenoval sledeče predstojništvo: I. za moške: predstojnik: Praprotnik Andrej, kmet na Humu h. št. 32., namestnik: Kopriva Alojzij, želar v Litmerku h. št. 14. — II. za ženske: predstojnica: Kosajnc Marija, kovačeva žena iz Pušinec h. št. 7.; namestnica: Masten Ana, samska posestnica iz Loperčič h. št. 21.; svetovavke: 1) za Ormož, Dobravo in Pušince: Kuharič Uršula, šivilja v Ormožu, h. št. 8; 2) za Hardek in Pavlovec: Cimerman Marija, samska posestnica v Hardeku h. št. 29; 3) za Hum: Praprotnik Alojzija, kmetiška hči na Humu h. št. 32; 4) za Loperčič in Frankovec: Kirič Helena, posestnika hči v Frankovcih h. št. 11; 5) za Lešniški verh, Litmerk in Libanjo: Hodžar Terezija, posestnika hči v Litmerku h. št. 25. Zapisnik šteje 159 udov, od teh so 3 že pokojni in 3 so odstopili. Naročnikov na „Cvetje“ je menda 7, upajmo, da jih bo kmalu več. Pater vizitator nam ga je toplo priporočal.

Razgled po serafinskem svetu.

Lepa smert. Rajni P. Franc je ravno brevir (duhovske molitve) molil, ko so priferčali granatni kosci v njegovo sobo. En perst je granatni košček od zunaj tako globoko v brevir potisnil, da se vtisek čez polovico brevirja pozna. Mešana čustva pomilovanja in blagrovanja so nas navdajala, ko smo ogledovali ta spominek.

Tretjerednik v vojski. Mariskaj lepega se sliši o tretjerednikih - vojaki. Tako je eden pisal svojemu voditelju: Na straži stojim v nekedanji Rusko - Poljski. Dolg čas bi mi bilo, ke ne bi imel ljubega tovariša, s katerim se pogovarjam — rožnega venca. To mi dela kratek čas. Keder pa količkaj utegnem, skočim v lepo bližnjo cerkev obiskat svojega Gospoda v tabernakeljnu ter prosit blagoslova in moči, da bi mu mogel zvesto in čistega serca služiti. Pozdrav v sercu Jezusovem!

Še nekaj iz Bolgarske. Ko je bolgarski prestolonaslednik princ Boris na pritisk Rusije l. 1896. postal razkoljnik, je to njegovo dobro katoliško mater, prvo ženo carja, tedanjega kneza Ferdinanda tako bolelo, da je od žalosti vmerla. Njen grob v plovdivski stoljnici je še danes nekaka božja pot za vse Bolgare brez razločka. Solze blage matere, ki jih je radi tega pretočila, niso bile zastonj. Sè srcem Boris ni bil nigdar razkoljnik. V razkoljne cerkve ni nikedar zahajal, pač pa v katoliške. Druga žena Ferdinandova Eleonora je sicer luteranka, ali dobra, katoliški stvari naklonjena gospa. Z Ogerskega, kjer ima kraljeva družina svoja posestva, poročajo, da so vsem v veliko spodbudo, keder so tam. Skoro vsaki dan jih je videti v katoliški cerkvi. Za katoliške vboge imajo vedno odperte roke. Dne 2. kimavca 1909. so bili ondî

princ Cirilj in princezinji Evdoksija in Nada, otroci carske dvojice pri prvem sv. obhajilu. To je bil praznični dan za družino. Vsi koburški principi in celokupni bolgarski dvor je bil navzoč. Dne 8. grudna 1912, ste bili v Plovdivu obe imenovani princezinji po osemdnevni pripravi sprejeti v Marijino družbo. Upajmo, da bodo zdaj, ko so se otreli ruske more, ki jim ni pustila prosto dihati, še gorečniši, kar bo za naše ondotne misijone gotovo najterdnejši steber.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine celjske:

Vojnik: Marjeta (Klara) Jošt, Valentin (Anton) Črepinšek, Pavel (Ludovik) Pilih; Svibno: Neža (Ana) Dimnik, Marija (Veronika) Špitalar, Urh (Franč.) Glavač, padel na Oslavju pri Gorici 25. novembra 1915; Nova cerkev: Marija (Hijacinta) Kraljič, Mica (Katarina) Gracelj; Št. Jurij ob južni železnici: Jožefa (Klara) Kalek, Kunigunda (Franč.) Pilih; Žusem: Marija (Liza) Agrež, Martin (Jožef) Žekar; Šmarje: Miha (Jožef) Čakš, Agata (Marija) Krhlenko; Čadram: Janez (Jožef) Leskovar, Urša Jerad; Celje: Franc (Jožef) Žaberl, Kristina Čater; Ponikva: Blaž Busar; Dobje: Martin (Franč.) Selič; Loče: Franc (Konrad) Cigler; Gotovlje: Marija (Liza) Berdav; Polzela: Marija (Liza) Pader; Št. Pavel: Terezija (Franč.) Lukanc; Kostivnica: Marija (Ana) Kampuš; Dolič: Mica (Ana) Slatinšek; Venčesl: Lovrencij (Anton) Pavlič.

2) skupščine mariborske:

Maribor: č. s. Donata roj. Nežika Vidovič, šolska sestra iz III. r. sv. Frančiška, † na Kamnici 7. junija.

3) skupščine brežiške:

Neža Cerjak.

4) skupščine teržiške:

Sv. Ana: Antonija (Marija) Zupan.

5) skupščine brezjanske:

Gorjanska župnija: Helena (Elizabeta) Pretnar, Helena (Elizabeta) Slamnik. Obe sta vodilo tretjega reda vestno spolnjevali do zadnjega izdiha. Černivec (župnija Mošnje): Apolonija Marinšček, dobra tretjerednica, bila je skoraj vsaki dan pri sv. obhajilu.

6) skupščine ljubljanske:

Neža in Marija Pavlin, Ivana Černe, Marija Velkaverh, Marija Goltes, Neža Ogrin z Verhnike, Janez Legat iz Kranjske gore, Apolonija Vončina, Marijana Oblak, Marija Zvezda, Avgusta Smolič.

7) skupščine na Viču:

Vič: Elizabeta Kremžar, vzorna tretjerednica (52 let v III. redu); Dobrova: Katarina Čehovin.

8) skupščine novomeške:

Novomesto: Frančišek Goleš, Jožef Colnar, odbornik tukajšnje skupščine.

9) skupščine idrijske:

Marija Žonta, Frančiška Skala, Jozefa Šlabnik.

10) skupščine kamniške:

Mengeš: Marija (Elizabeta) Kos iz Rodic.

II. pokojni udje **armade sv. Križa:**

Vid Omahen, Vevče; Primož Kodar in Marijana Globočnik, Cerklje na Gorenjskem. Priporočajo se v molitev udom armade sv. Križa!

Dalje se priporočajo v molitev: A. K. za popolno ozdravljenje. Tretjerednica sebe za spoznanja poklica, očeta in brata v težkih zadevah. Tretjerednica presv. Sercu, Materi božji, sv. Jožefu, sv. Frančišku in sv. Antonu v dober namen. Sestra v gorečo molitev svojega brata, od začetka vojne ne vedo nič, če je živ ali mertev. U. M. — Tretjerednica v neki važni zadevi, dalje več bolnih oseb, svoje srodnike, ki so neketeri v vojski, drugi v Ameriki, priporoča tudi pokojne svoje družine. — (Sporočajte polna imena, ne samo začetnih čerk in se vselej razločno podpišite! — Vred.)

Zahvala za vslišano molitev.

Naznanim obljubljeno zahvalo najsv. Sercu Jezusovemu in preč. Sercu Marijinemu, majniški Kraljici in sv. Jožefu za odvernitev nesreče. — G. Zavodnik. — A. K., tretjerednica se zahvaljuje svetogorski Materi božji, ker je bila vslišana. — Izrekam zahvalo presv. Sercu Jezusovemu in brezmadežnemu Sercu Marijinemu, sv. Jožefu, sv. očetu Frančišku za zboljšanje v hudi bolezni. — A. K. — Obljubljena priserčna zahvala presv. Sercu Jezusovemu in preč. Sercu Marijinemu, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu za dobljeno milost v veliki potrebi.

Darovi.

Armada sv. Križa. — Miloščina udov (armade sv. Križa) za Sv. Deželo v maju: Ana Božič, Ljubljana: 15 kron 8 vin.; Marija Primc, Ljubljana: 44 kron 20 vin.; Terezija Čerček, Slivje: 30 kron; Matej Tavčar, kaplan v Selcih od neimenovanega: 255 kron; Marija Male, Podoranjca: 50 kron; Ivana Komatar, Ljubljana: 3 krone; Neža Žurman, Ljubljana: 15 kron 10 vin.; Cecilija Anžur, Vevče: 17 kron 16 vin.; Marjeta Kalinšek, Ljubljana: 7 kron; Marija Erjavec-Miholič, Bratonce: 113 kron; Liza Brumec, Studenice: 8 kron 40 vin.; Terezija Košak: 3 krone; Jera Štibernik, Dobrunje: 10 kron; Helena Šajn, Knežak: 16 kron; Franca Slavec, Knežak: 32 kron; Roža Ekart, Sv. Janž: 38 kron; — Došlo v Kamnik: Polona Perme: 2 kroni, Antonija Zabavnik: 2 kroni.

Za kitajski misijon je došlo k nam v Kamnik nadalje: Ivan Ozebek, na Št. Viški gori, p. Slap ob Idriji: 10 kron (došlo že januarija, po pomoti izostalo); Jera Bevc pri Brežicah (po pč. p. Berardu): 6 kron.